

Άρειος Πάγος 1907/1990, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 50/91 σελ. 827

Περίληψη: Επιδίκαση μηνιαίων χρηματικών δόσεων αντιστοιχούντων στο μισθό που ο μισθωτός έχασε λόγω της ανικανότητας που οφειλόταν σε εργατικό ατύχημα από υπαίτια παράλειψη των οργάνων του εργοδότη, για όλο το χρονικό διάστημα που θα παρέμενε αυτός στην εργασία αν δεν μεσολαβούσε το ατύχημα. - Μεταγενέστερη άσκηση νέας αγωγής με την οποία απαιτήθηκε η διαφορά μισθού που προέκυψε από την εφαρμογή νέου μισθολογίου και την προσθήκη νέων επιδομάτων. - Ζήτημα δεδικασμένου.

Κυριότερες διατάξεις: Α.Κ. άρθρο 929.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ.Μ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ ΣΩΚΡ. ΣΩΚΡΑΤΕΙΔΗΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Αχ. Αποστόλου, Αλέξ. Παπαλεξίου

Όπως εκτίθεται στην αναίρεση με την από 31.7.1982 αγωγή του ο ήδη αναιρεσειών ζήτησε να του επιδικασθεί ως αποζημίωση ο μισθός τον οποίο έχασε, συνεπεία της πρόωρης απολύσεως από την υπηρεσία του στο εναγόμενο, λόγω ανικανότητας οφειλομένης σε εργατικό ατύχημα, από υπαίτια παράλειψη των οργάνων του τελευταίου. Επί της αγωγής εκδόθηκε η αναφερομένη απόφαση του Πρωτοδικείου, καταστάσα τελεσίδικη, ύστερα από απόρριψη της ασκηθείσης κατ' αυτής εφέσεως από τον εναγόμενο (υπ' αριθ. 8919/1986 απόφαση του Εφετείου Αθηνών). Επιδικάσθηκε στον ενάγοντα το ποσό των δραχμών 30.000 μηνιαίως (για απωλεσθέντα μισθό), για το χρονικό διάστημα από 1.5.1979 μέχρι 31.12.1991, οπότε θα εξήρχετο φυσιολογικά της υπηρεσίας αν δεν μεσολαβούσε το ατύχημα. Κατά την συζήτηση της εφέσεως ο ενάγων αφενός μεν ζήτησε το χρονικό περιορισμό της αγωγής μέχρι 31.12.1983 (τον οποίο "ίσως αντικανονικά" δεν δέχθηκε το Εφετείο) και με αντέφεση την αύξηση του επιδικασθέντος ποσού λόγω αυξήσεως του τιμάρθμου (η αντέφεση "σιωπηρά" δεν έγινε δεκτή). Τον Νοέμβριο του 1985, μετά την 4566/1985 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του εναγομένου, εφαρμόσθηκε νέο μισθολόγιο, προστέθηκαν και δύο νέα επιδόματα και οι συνολικές μηνιαίες αποδοχές έφθασαν αναδρομικά από 1.1.1985 σε 102.994 δραχμές μηνιαίως, "προσαυξανόμενες με αλλαγή μισθολογικού κλιμακίου κατά την πρόοδο του χρόνου". Την 17.4.1987 άσκησε νέα αγωγή, με την οποία διεκδίκησε την διαφορά μισθού που προκύπτει από το παραπάνω νέο μισθολογικό σύστημα από 1.1.1985, αφού οι απαιτήσεις αυτές ούτε να προβλεφθούν ούτε να προταθούν μπορούσαν κατά την συζήτηση της πρώτης αγωγής, αλλά ζητήθηκαν κατά την συζήτηση της εφέσεως με τις προτάσεις και την αντέφεση. Επικουρικά με την ίδια αγωγή ζητήθηκε η μεταρρύθμιση της πρώτης αποφάσεως (εννοεί προδήλως των αποφάσεων επί της πρώτης αγωγής). Το Μονομελές Πρωτοδικείο απέρριψε την δεύτερη αγωγή, κατά μεν την κυρία βάση της "μετά αποδοχή της αβάσιμης ένστασης δεδικασμένου" την δε επικουρική ως μη νόμιμη, διότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του άρθρου 334 Κ.Πολ.Δ. Το Εφετείο απέρριψε τις αιτιάσεις που αναφέρονται στην απόρριψη της κυρίας βάσεως της αγωγής γιατί, όπως δέχεται, "τα περιστατικά αυτά μπορούσαν και έπρεπε να προταθούν στην αρχική δίκη με την άσκηση έφεσης...", επομένως δεν μπορούσε να ζητηθεί μεταρρύθμιση τελεσίδικης αποφάσεως με βάση μη προταθέντα περιστατικά. Ερευνώντας την επικουρική βάση την δέχθηκε μερικά, για το από 16.9.1986 (χρόνος "επαναληφθείσης συζητήσεως της προηγούμενης εφέσεως") διάστημα. Η έφεση κατά της πρώτης αποφάσεως ασκήθηκε την 28.2.1985 και συζητήθηκε αρχικά την 17.9.1985 (εκδόθηκε παρεμπιπτούσα απόφαση για αυτοπρόσωπη εμφάνιση των διαδίκων). Δηλαδή συζητήθηκε προ της εφαρμογής του νέου μισθολογίου του Ο.Σ.Ε. και "δεν μπορούσε να προταθεί συγκεκριμένη από αυτή την αιτία αίτηση νέας ζημίας". Κατά την συζήτηση της εφέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η αναιρεσιβαλλόμενη (8.12.1987) "επεκαλέσθη στις προτάσεις μου την αναφοράν της ουσιώδους μεταβολής του μισθολογίου κλπ. δίχως όμως να υπάρχει δυνατότης επιδίωξής της στην β' συζήτηση. Προστίθεται στην αναίρεση ότι άλλωστε κατά την ορθή εκτίμηση του δικογράφου της ένδικης αγωγής, αυτή κατά την κυρία βάση της στοχεύει στην διεκδίκηση νέας ζημίας από απαιτήσεις επιδομάτων και "διαδοχική αλλαγή νομικού καθεστώτος αντιμισθίας και δεν αναφέρεται σε μεταρρύθμιση της προηγούμενης αποφάσεως επί της οποίας αναφέρεται η επικουρική βάση της. Επομένως έπρεπε να ερευνηθεί ο πρώτος λόγος της εφέσεως "κατ' ευθείαν ως προς την συνδρομή ή όχι δεδικασμένου σύμφωνα με την προσβολή του σχετικού κεφαλαίου της πρωτόδικης αποφάσεως, μαζί με την νόμιμη προβληθείσα κατά την πρωτόδικη συζήτηση και στην έφεση καταχρηστική άσκηση της ένστασης δεδικασμένου από τον αναιρεσιβλήτο λόγω υπερβάσεως των ορίων του 281 Α.Κ. Συμπληρωματικώς εκτίθεται στην αναίρεση ότι η απόφαση α) έχει ανεπαρκή και ασαφή αιτιολογία με την οποία καθιστά ανέφικτο τον αναιρετικό έλεγχο "σε

ζήτημα ουσιώδους επιρροής στην έκβαση της δίκης", β) δεν έλαβε υπόψη πράγματα προταθέντα ("όπως η αναφορά μου στην προηγούμενη δίκη στο Εφετείο στην αλλαγή του νομικού καθεστώτος", γ) "ίσως" άφησε "σχεδόν αδίκαστη" την κύρια βάση της αγωγής και πρέπει να αναιρεθεί (άρθρ. 1, 8, 9 και 19 Κ.Πολ.Δ.). Έτσι έχοντας η αναίρεση πρέπει να απορριφθεί προεχόντως ως απαράδεκτη λόγω αοριστίας ως προς την ευθεία και εκ πλαγίου παραβίαση διατάξεων του ουσιαστικού δικαίου γιατί δεν αναφέρει ποιές είναι αυτές (μόνο αορίστως γίνεται απλώς μνεία του άρθρου 929 Α.Κ.), με ποιές συγκεκριμένα παραδοχές και πως παραβιάστηκαν, 2) ως αβάσιμη κατά την δεύτερη αιτίαση διότι οι αναφερόμενοι σ' αυτοί ισχυρισμοί λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο. Ως προς το ειδικώς αναφερόμενο περί του ότι προτάθηκε η αλλαγή του νομικού καθεστώτος δεν αποτελεί "πράγμα" (άρθρ. 559 άρ. 8) και 3) δεν αναφέρεται συγκεκριμένα ότι δεν δικάσθηκε η κύρια βάση της αγωγής αλλά ότι αυτό "ίσως" συνέβη και μάλιστα αφέθηκε "σχεδόν" αδίκαστη. Ως προς την επικουρική βάση που έγινε δεκτή μερικά δεν διατυπώνεται καμιά αιτίαση. Λόγος αναιρέσεως εκ του άρθρου 559 άρ. 16 δεν προτείνεται (Απορρίπτει την αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθ. 13517/1988 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών).